

Egyszerűsített adóaktár

A jövedéki adóról szóló 2016. évi LXVIII. törvény (a továbbiakban: Jöt.) 2017. július 1-jével hatályba lépő rendelkezései az egyszerűsített adóaktári tevékenységet az általános adóaktári követelményektől eltérően szabályozzák.

Az egyszerűsített adóaktár engedélyes az állami adó- és vámhatósággal elektronikus úton, ügyfélkapun keresztül tart kapcsolatot. Az engedélykérelem benyújtása, az engedélyben megadott adatokban bekövetkezett változás, kockázatos adózóként a jövedéki biztosítéknyújtás bejelentése elektronikus úton végezhető. Az egyszerűsített adóaktári engedély kiadása is elektronikus úton történik. Az egyszerűsített adóaktár engedélyesnek az általános szabályoktól eltérően nincs napi adatszolgáltatási kötelezettsége, a tevékenységére vonatkozó elszámolást a hegyközségek felé kell teljesítenie, s nem kötelező számára az elektronikus nyilvántartás vezetés.

Előállítható termékek¹

Egyszerűsített adóaktárban előállítható, tárolható csendes bor, csendes borból előállított egyéb csendes erjesztett italnak minősülő palackozott fröccs² és a saját előállítású csendes borból maximum 50 000 liter készlet erejéig palackos erjesztéssel készült habzóbor. Egyszerűsített adóaktárban a fenti termékeken kívül más jövedéki termék (sör, más habzó bor, más egyéb csendes vagy habzó erjesztett ital, köztes alkoholtermék, alkoholtermék) nem állítható elő, nem tárolható és nem palackozható. Az egyszerűsített adóaktár engedélyes bérmentében - palackos erjesztésű habzóbor kivételével, csendes bort előállíthat, kiszerezhet (palackozás), tárolhat.

Az egyszerűsített adóaktár engedélyesnek a palackos erjesztésű habzóborra nem kell jövedéki biztosítékot nyújtani, amíg az Art.³ szerint nem minősül kockázatos adózónak. Kockázatos adózóként a jövedéki biztosíték összege 250 ezer forint.

Egyszerűsített adóaktári engedély feltétele⁴

Az egyszerűsített adóaktári engedély személyi és tárgyi feltételekhez kötött. A kérelmet benyújtó gazdálkodóval szembeni követelmény, hogy nem állhat csőd-, felszámolási vagy végelszámolási eljárás alatt, nem lehet meg nem fizetett köztartozása, tb-járulék tartozása részletfizetési vagy fizetési halasztás kivételével, rendelkezzen a tevékenység végzéséhez előírt hatósági engedéllyel.

Az egyszerűsített adóaktári engedély kérelemhez csatolni kell az adóaktári telephelyként használt ingatlan, helyiség használati jogcímét igazoló okiratot, a borászati üzemengedély adatait tartalmazó listát, a papír alapú okmányok (borkísérő okmány, egyszerűsített kísérő okmány) aláírására jogosult személyek közokiratba foglalt aláírás mintáját. Ez kiváltható az állami adó- és vámhatóság képviselőjének jelenlétében adott aláírás mintával. Az engedélyezés feltételeinek helyszíni ellenőrzésekor a kérelmezőnek be kell mutatnia az adóaktári telephelyről készített helyszínrajzot, a tárolóedények helyének, azonosító jelének és ürtartalmának feltüntetésével.

A helyszínrajzot elektronikus formában is az állami adó- és vámhatóság rendelkezésére kell bocsátani.

¹ Jöt. 134. § (1)-(3) bekezdés

² Jöt. 129. § (2) bekezdés a) pont

³ Az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény

⁴ Jöt. 134. § (4) bekezdés, 14. § (1) bekezdés b), c), e) pont, 20. § (1) bekezdés c) pont, (4) bekezdés

Nem adható engedély arra a telephelyre ahol a kérelmezőnek⁵ a Jöt. hatálya alá tartozó korábbi tevékenységével összefüggésben megállapított adó-, bírság-, pótléktartozás vagy zárjegyiánnal kapcsolatos tartozása van.

Az engedélyezés további feltétele a jövedéki termékek előállításához, felhasználásához és biztonságos tárolásához szükséges tárgyi feltételek biztosítása, és az állami adó- és vámhatósággal kapcsolatot tartó személy kijelölése és bejelentése.

Tekintettel arra, hogy a nyilvántartásra és annak vezetésére vonatkozó előírásokat nem a Jöt., hanem az agrárpolitikáért felelős miniszter rendelete tartalmazza, ezért az engedélyezési eljárás erre nem terjed ki.

Az egyszerűsített adóraktári engedély iránti kérelmet elektronikus úton, a NAV_J31 „Kérem a Jöt. szerinti tevékenységek engedélyezésére” nyomtatványon kell benyújtani az állami adó- és vámhatóságnak. Az engedélyben megadott adatok változását is ezen a nyomtatványon kell teljesíteni a változást követő nyolc napon belül.

Amennyiben a kérelmező kockázatos adónak minősül, és az engedély kérelemben palackos erjesztésű habzóbor előállítása is szerepel, az engedélykérelemmel együtt a jövedéki biztosíték nyújtására vonatkozó NAV_J38 „Kérem a felajánlott jövedéki biztosíték elfogadására” nyomtatványt is köteles benyújtani, és a jövedéki biztosítékot az állami adó- és vámhatóság rendelkezésre bocsátani.

Nyilvántartás vezetés⁶

A Jöt. előírása szerint az egyszerűsített adóraktárban előállítható termékekről az agrárpolitikáért felelős miniszter rendeletében⁷ meghatározott nyilvántartást kell vezetni. A szőlőbor-pincekönyv vezetés módjára (papíralapú, elektronikus), hitelesítésére, a számítógépes programmal szemben támasztott követelményekre vonatkozó előírásokat is a rendeletben meghatározottak szerint kell teljesíteni. A szőlőbor-pincekönyvben a termékeket az adó alapjaként meghatározott mértékegység (hektoliter) szerint, termékenként, a 60 liter feletti tárolóedényben elhelyezett mennyiségeket összevontan, az ennél kisebb tárolóegységben lévőket pedig kiserelésenkénti bontásban kell feltüntetni.

Szállítási okmányok alkalmazása

Az egyszerűsített adóraktár engedélyes termékeit belföldön borkísérő okmánnyal szállíthatja. Adóraktárnak, egyszerűsített adóraktárnak adófelfüggesztéssel, jövedéki engedélyes kereskedőnek, jövedéki kiskereskedőnek szabadforgalomba bocsátás mellett. Szabadforgalomba bocsátott termékek esetén a borkísérő okmány helyettesíthető megfelelő adattartalommal kitöltött számlával.⁸

A kisüzemi bortermelőnek végzett bérpalackozás után a palackozott csendes bor adófelfüggesztéssel, borkísérő okmánnyal szállítható vissza.

Tagállamba vagy harmadik országba más tagállamon keresztül adófelfüggesztéssel e-TKO kiállításával, szabadforgalomba bocsátással tagállami kereskedőnek egyszerűsített kísérő okmánnyal (EKO) vagy az EKO adattartalmának megfelelő mezőszámozású és adatokat

⁵ Jöt. 14. § (3) bekezdés a)-b) pont

⁶ Jöt. 136. § (1) bekezdés

⁷ A borászati termékek egységes bizonylatolási, nyilvántartási és elszámolási rendjéről szóló 27/2011. (IV. 12.) VM rendelet

⁸ A borászati termékek egységes bizonylatolási, nyilvántartási és elszámolási rendjéről szóló 27/2011. (IV. 12.) VM rendelet 2. § (4) bekezdés

tartalmazó egyéb kereskedelmi okmány kiállításával szállíthatja a termékeit. Közvetlenül harmadik országba a vámkezelés helyéig borkísérő okmánnyal, ezt követően a vámjogszabályoknak megfelelően Egységes vámkománnyal végezhető a szállítás.

A borkísérő okmány nyomtatvány beszerzésére, számítógéppel történő előállítására, kitöltésére vonatkozó szabályozást az agrárpolitikáért felelős miniszter rendelete⁹ tartalmazza.

Termelői borkimérés¹⁰

Az egyszerűsített adóraktár engedélyes termelői borkimérés keretében értékesítheti végső fogyasztóknak a saját előállítású csendes borát, ha ezt a székhelye (telephelye, lakóhelye) szerint illetékes jegyzőhöz a kereskedelmi tevékenységek végzésének feltételeiről szóló 210/2009. (IX. 29.) Korm. rendeletben meghatározottak szerint, a tevékenység megkezdése előtt bejelenti. Termelői borkimérés az egyszerűsített adóraktár helyén, és ezen kívül az egyszerűsített adóraktár engedélyes használatában lévő üzletben is végezhető.

Hivatalos zár alkalmazása, nyilvántartása, elszámolása

A két litert meghaladó kiszerezésű csendes bor belföldön hivatalos zárral ellátva szállítható, értékesíthető. Az általános szabálytól eltérően nem kell hivatalos zárat felhelyezni:

- a termelői borkimérés keretében történő értékesítésnél,
- bag-in-box kiszerezésű csendes bor csomagolásán,
- ha a magán személy egyszerűsített adóraktár engedélyes a saját vagy családja személyes fogyasztására 30 litert nem meghaladó mennyiségben csendes bort szállít.

Termelői borkimérésre vonatkozó szabály alól kivétel, ha az egyszerűsített adóraktár engedélyes az adóraktárból a saját használatban lévő üzletébe szállítja a csendes bort. Ebben az esetben az általános szabályt kell alkalmazni, a szállítás hivatalos zárral végezhető.

Az egyszerűsített adóraktár engedélyes hivatalos zárat az állami adó- és vámhatóság által engedélyezett hivatalos zár előállítótól szerezhet be. Az átvett hivatalos zárról, annak felhasználásról meghatározott adattartalommal¹¹ hitelesített papíralapú, vagy a jogszabályi előírásnak megfelelő számítógépes programmal¹², elektronikus nyilvántartást kell vezetnie. A papíralapú nyilvántartást az egyszerűsített adóraktár engedélyes székhelye (telephely, lakóhely) szerint illetékes állami adó- és vámigazgatósághoz kell benyújtani hitelesítésre. A hivatalos zár felhasználásról a borpiaci év végén esedékes elszámolással egy időben, a hegybíró felé kell teljesíteni adatszolgáltatást.

Elszámolás, adófizetési kötelezettség¹³

Az egyszerűsített adóraktár engedélyesnek a borpiaci év¹⁴ végén, a szőlőbor-pincekönyv alapján elszámolást kell készítenie a vásárolt és a saját termésű szőlő, az előállított és kitarolt csendes bor, palackos erjesztésű habzóbor mennyiségéről, a készletváltozásokról, és a borpiaci év tényleges zárókészletéről. Az elszámolást a hegybíróknak kell benyújtani a borpiaci év végét követő augusztus

⁹ A borászati termékek egységes bizonylatolási, nyilvántartási és elszámolási rendjéről szóló 27/2011. (IV. 12.) VM rendelet

¹⁰ Jöt. 3. § (3) bekezdés 25. pont

¹¹ A Jöt. egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 45/2016. (XI. 29.) NGM rendelet 16. melléklet

¹² A Jöt. egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 45/2016. (XI. 29.) NGM rendelet 9. §

¹³ Jöt. 136. § (2)-(3) bekezdés

¹⁴ Az előző év augusztus 1-től a következő év július 31-ig tartó időszak

15-ig. A hegybíró az elszámolás adatokat a beérkezéstől számított 21 napon belül elérhetővé teszi az állami adó- és vámhatóság számára. A hegyközségek felé teljesítendő adatszolgáltatást az agrárpolitikáért felelős miniszter rendelete¹⁵ szabályozza.

Az egyszerűsített adóraktár engedélyesnek a szabadforgalomba bocsátott palackos erjesztésű habzóbor mennyisége után az adóbevallási, adófizetési kötelezettséget az elszámolással egy időben kell teljesítenie az állami adó- és vámhatóság felé.

Az egyszerűsített adóraktár engedélyesnek nem kötelező a naptári év végén vagy az üzleti év mérlegforduló napján készletfelvétellel a tényleges készlet megállapítása.¹⁶

Áttérés kisüzemi bortermelésre¹⁷

Az egyszerűsített adóraktár engedélyes, amennyiben megfelel a kisüzemi bortermelői feltételeknek, nyilatkozhat arról, hogy a tevékenységét kisüzemi bortermelőként kívánja folytatni. A nyilatkozat elektronikus úton, a NAV_J31 „Kérelem a Jöt. szerinti tevékenységek engedélyezésére” nyomtatványon nyújtható be az állami adó- és vámhatóságnak. A nyilatkozat tételkor az állami adó- és vámhatóság a rendelkezésére álló adatok alapján vizsgálja az egyszerűsített adóraktár engedélyes jogi és gazdasági függetlenségét, a tevékenység végzés ideje alatt előállított csendes bor mennyiségét, a palackos erjesztésű habzóbor készletét és a palackos fröccs mennyiségét.

A kisüzemi bortermelés feltételeként meghatározott csendes bor mennyiségének magállapítása a tevékenység végzésének idejétől függően történik. Ha nyilatkozattételre a tárgy borpiaci évre vonatkozó elszámolás előtt kerül sor, a nyilatkozatban meg kell adni a tárgy borpiaci évben a nyilatkozattétel időpontjáig az egyszerűsített adóraktárban előállított csendes bor mennyiségét. Ha a nyilatkozat tételkor a tevékenység végzés ideje nem terjed ki három átlagolható borpiaci évre, akkor a megkezdett borpiaci évek előállított mennyiségének átlagát kell figyelembe venni. A kisüzemi bortermelői feltételek teljesülése esetén az állami adó- és vámhatóság az egyszerűsített adóraktári engedélyt visszavonja. A kisüzemi bortermelőként a tevékenység az adóraktári engedély visszavonásakor kezdhető meg. Mivel az egyszerűsített adóraktár engedélyes a tevékenységét nem szünteti meg, hanem kisüzemi bortermelőként folytatja tovább, a készletek felmérése nélkül végezheti tovább a tevékenységét. Választása szerint tovább vezetheti a megkezdett nyilvántartását, a szőlő-bor pinckönyvet, vagy a hegyközséghez benyújtott írásbeli bejelentés alapján áttérhet a kisüzemi bortermelői regiszter vezetésére.¹⁸

Nemzeti Adó- és Vámhivatal

¹⁵ A szőlészeti és a borászati adatszolgáltatás, valamint a származási bizonyítványok kiadásának rendjéről, továbbá a borászati termékek előállításáról, forgalomba hozataláról és jelöléséről szóló 127/2009. (IX. 29.) FVM rendelet

¹⁶ Jöt. 134. § (7) bekezdés

¹⁷ Jöt. 136. § (4) bekezdés, Jöt. egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 45/2016. (XI. 29.) NGM rendelet 98. §

¹⁸ A kisüzemi bortermelői regiszterről szóló 49/2017. (IX. 29.) FM rendelet